

RIGSOMBUDSMANDEN I GRØNLAND

Statsministeriet
Prins Jørgens Gård 11
1218 København K

Dato: 27. november 2008

J.nr.: 415-0001

Indberetning vedr. Grønlands Landstings efterårssamling, torsdag den 27. november 2008.

Grønlands Landsting behandlede følgende punkter:

Punkt 80:

Redegørelse om de samfundsmæssige aspekter af efterforskning og brydning af uran i Grønland.

(Landsstyremedlemmet for Infrastruktur, Miljø og Råstoffer)

Ved fremlæggelsen af redegørelsen anførte landsstyremedlemmet bl.a., at interessen for CO₂ neutrale energialternativer til olie og kul er meget stor. Dette har også betydet en kraftig efterspørgsel efter uran.

I forbindelse med udarbejdelse af redegørelsen er det kommet tydeligt frem, at der mangler en opdateret viden om uranpotentialer i Grønland. Dette er en følge af den politiske beslutning, som blev truffet i 1988 om at radioaktive grundstoffer skulle undtages i alle tilladelser til efterforskning og udnyttelse af mineraler.

Landsstyremedlemmet tilkendegav, at de problemer med hensyn til miljø og sundhedsrisiko, som er forbundet med efterforskning og brydning af uran, er af en anden karakter end dem, som er forbundet med driften af et atomkraftværk. De problemer og de løsningsmodeller, som er ved brydning af uran, er mere lig de problemer og løsninger, som kendes i forbindelse med anden udvinding af mineraler.

Erfaringer fra uranmineindustri i Canada viser, at der kan opnås et internationalt acceptabelt miljø- og sikkerhedsmæssigt niveau ved anvendelse af den nyeste teknologi og

efterlevelse af højeste gældende standarder og retningslinier som fastsat af det Internationale Atomenergi Agentur under FN.

Landsstyremedlemmet sagde videre, at med en principdebat af redegørelsen skal landstinget ikke tage en endelig stilling til om der skal åbnes op for efterforskning og udnyttelse af uran. Landsstyret ønsker blot at starte en åben debat om det gældende absolutte forbud mod efterforskning og udnyttelse af radioaktive grundstoffer bør fastholdes uændret eller om det bør være muligt at efterforske og udnytte uran som enten et hovedprodukt eller alene som et biprodukt i forbindelse med efterforskning og udnyttelse af andre råstoffer.

Efter den gældende råstoflov er råstofområdet fortsat et fælles grønlands/dansk sagsområde, hvorfor der også skal ske en behandling af sagen i Fællesrådet vedrørende Mineralske Råstoffer og i den danske regering. Redegørelsen har allerede været drøftet i Fællesrådet vedrørende Mineralske Råstoffer som har bedt om at redegørelsen bliver sendt til den danske ressortminister samt alle øvrige relevante danske ministerier og myndigheder.

Med henvisning til, at det ligger landsstyret meget på sinde, at befolkningen inddrages gennem oplysninger og afholdelse af borgermøder inden der træffes nogle beslutninger, har landsstyremedlemmet holdt borgermøder i en række byer.

Fra den efterfølgende debat kan det nævnes, at partierne Siumut, Atassut og Demokraterne tilkendegav åbenhed for at tillade udvinding af radioaktive grundstoffer som biprodukt ved anden mineraludvinding. Siumut og Atassut ønsker ikke at medvirke til, at der bliver åbnet for målrettet efterforskning mhp. udnyttelse af radioaktive grundstoffer.

Siumut og Atassut talte endvidere for, at der fastlægges grænser for strålingsrisiko og indhold i malm af uranoxid i overensstemmelse med bedste internationale praksis.

Inuit Ataqatigiit udtrykte modstand mod efterforskning og udnyttelse af radioaktive grundstoffer. Uden for ordførerrækken formulerede landstingsmedlem Olga P. Berthelsen, at "...vi er mod uran og for fred!"

Samtlige partier tilkendegav, i lighed med landsstyremedlemmets fremlæggelse, vigtigheden af information, tryghed i befolkningen samt beskyttelse af sundhed og miljø i diskussionen af efterforskning og udnyttelse af radioaktive grundstoffer. Endvidere er partierne opmærksomme på, at landstinget i 1988 har besluttet at det ikke skal være tilladt at efterforske og udnytte radioaktive grundstoffer. En ændret praksis vil forudsætte landstingets positive stillingtagen.

Punkt 123:

Spørgsmål til Landsstyret vedrørende Fiskeripolitik.

(Landstingsmedlem Anthon Frederiksen, Kattusseqatigiit Partiiat)

I spørgsmålet opregnes en række spørgsmål af fiskeripolitisk interesse, som blev besvaret af landsstyremedlemmet.

Punkt 125:

Spørgsmål til Landsstyret vedrørende planer omkring handicappede samt førtidspensionister.

(Landstingsmedlem Anthon Frederiksen, Kattusseqatigiit Partiiat)

I spørgsmålet opregnes en række spørgsmål om handicappedes og førtidspensionisters vilkår, som blev besvaret af landsstyremedlemmet.

Med venlig hilsen

Søren Hald Møller

Kopi pr. e-mail: Folketinget
Kongehuset, Kabinetssekretariatet
Samtlige ministerier
Rigsombudsmanden på Færøerne